

Posouzení bakalářské práce Julie Medové „Podpis dětí v předškolním věku“

Předložená bakalářská práce zpracovala téma psaní vlastního jména u dětí na počátku školní docházky a jeho význam při sledování dalších dovedností ve čtení a psaní, především znalosti jednotlivých písmen.

Odborná literatura je v textu poněkud překvapivě seřazená na *Literatura, Články a Další zdroje*, ale jinak je vhodně vybraná, včetně dostatečného množství a kvality zahraniční odborné literatury. Teoretická část práce je poměrně rozsáhlá. Mohla být možná poněkud jinak strukturovaná vzhledem k postupům práce s daty a následnou diskuzí vlastních výsledků práce.

Metodologicky je výzkum také zajímavý. Vlastní jméno bývá považováno za významný fenomén a je často sledováno z hlediska vývoje dětí ve čtení a psaní. Je však potřeba, stejně jako to udělala autorka BP, se zaměřit na detailnější analýzu psaní vlastního jména a propojit tuto dovednost s dalšími souvislostmi – znalost písmen, strukturace textu, vlastnosti znakového systému, psaní dalších slov apod. Děti vedle samotného podpisu svoje jméno také četly, ukazovaly a pojmenovaly jednotlivé znaky, uváděly a psaly jména maminky a tatínka a vymýšlely další slova na známá písmena. Zařazeno bylo také téma preference písmen z vlastního jména. Tato písmena bývají považována za významná a uváděná jako oblíbená. V odborné literatuře je tento fenomén obvykle zkoumán u dospělých nebo u dětí, které již umějí číst a psát. Autorku tedy zajímalo, jak se tento jev objeví u dětí, které mají zatím omezené znalosti písmen abecedy, včetně správného dekódování a chápání struktury textu.

Vcelku se mi líbí postup prezentace a analýzy dat, který Julie Medová vybrala. Soubor celkových dat (pracovní listy dětí, protokoly z rozhovorů) jsou zpracovány po skupinách podle výsledků základního úkolu (podpis a zápis jména rodičů). Zástupci tří vytvořených vývojových skupin dětí jsou poté podrobeni dalším úkolům a rozhovorům s autorkou výzkumu, zde jsou data zpřesňována a interpretována. Logicky se tak rozvíjí znalosti o celkovém souboru dětí a jejich dovednostech v odlišných vývojových skupinách. Tyto skupiny zastupují vlastně typy dětí – vývojové typy vzhledem k dovednostem čtení a psaní.

Samostatnou kapitolou je problematika preference písmen z vlastního jména, které se potvrdilo, resp. které ukazuje na preferenci písmen spojených s významnými objekty a jejich jmény. A to naprosto nezávisle na vývojových skupinách, tedy nezávisle na dovednostech podpisu, znalosti systému písma nebo množství písmen ve sledovaném věku na počátku školní docházky. Tento závěr mohla autorka zformulovat v rozsáhlejší podobě.

Bakalářská práce Julie Medové splňuje nároky kladené na tento typ závěrečné práce a doporučuji jí k obhajobě.

Praha 31.8.2015

Ida Viktorová

